

GINNY KUBITZ MOYER

ZAHRADA
PROBUZENÍ

KIO KAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2023, Ginny Kubitz Moyer
Translation © Jan Mrlík, 2024
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE SEEING GARDEN
vydaného v roce 2023 nakladatelstvím She Writes Press
přeložil Jan Mrlík
Redakce Vlasta Kohoutová
Grafická úprava obálky Emil Křižka
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-334-5

*Pro maminku Lindu a babičky Alici a Ruth.
Děkuji, že jste mi naznačily, co může dokázat zahrada.*

PROLOG

Gloucester, Massachusetts, 1899

Za slunečného úterka vyšly Catherine Ogdenová a její matka Anne z bytu a vypravily se přes pět bloků do chrámu Panny Marie šťastné cesty. Právě uplynuly tři týdny ode dne, kdy Catherine zemřel otec. Když vešly do příšeří kostela, utichl hluk tramvají z ulice i křik racků. Catherine se malou ručkou pevně držela matky za ruku. Od ranní mše uběhla hodina a kostel zůstal prázdný s výjimkou několika návštěvníků, kteří tam zašli na tichou modlitbu. Mladík v uprášených pracovních šatech, které ukazovaly na zedníka, zamířil do prostřední lavice, a než do ní usedl, poklekl a pokřížoval se. Žena v širokém klobouku zdobeném peřím stála u kaple sv. Judy s rukama sepnutýma na břiše a rty se jí pohybovaly v tiché modlitbě.

Ogdenovi chodili do kostela jen zřídka, takže ten velký prostor plný ozvěn byl pro Catherine čímsi novým. Dlouhou dobu upírala pohled na sochu sv. Patrika ve zdobeném zlatozeleném plášti, jež ji mátl ostrým kontrastem v porovnání s téměř nahým Ježíšem na kříži za oltářem. V nose jí trošku štípaly pozůstatky vůně kadidla; zaslechla cinknutí mince do pokladničky na milodary a tlumené žuchnutí, když nedaleko za ní někdo poklekl.

Nejvíc se jí však zamlouvala řádka voskovic při nohách sochy Panny Marie. Anne si klekla do poslední lavice a čelo opřela o sepraté ruce, Catherine si však namotávala cop na

prst a upřeně hleděla na plamínky svící. Každý z nich působil jako samostatná osobnost: některé hořely klidně, vyrovnaně, jiné se zachvívaly, aby se vzápětí napřímily, a další se zase divoce zmítaly, jako by se zoufale chtěly utrhnout z knotu. Catherine bylo osm a věděla, že oheň není živý, protože otec jí to pověděl asi měsíc předtím, než umřel, ale hluboko v nitru o tom tak trochu pochybovala.

Matka se dotkla jejího ramene. „Je čas, půjdeme.“

Společně prošly uličkou do vstupního portálu. Tam, u hlavního vchodu, se Anne zastavila. Tváře měla mokré od slz a Catherine pocítila píchnutí viny. Plamínky svíček ji tak okouzly, že na chvíli zapomněla na to, jak byl táta nemocný, jak se maminka soužila a jak utrápeně se tvářila, když počítala a znovu přepočítávala mince v plechovce od čaje.

„Mami?“

Anne otočila k dceři uplakaný obličej a pevně ji objala. „Vždycky si pamatuj tohle,“ řekla a Catherine musela napínat uši, aby jí rozuměla, protože zrovna skřípaly kostelní dveře, kterými vešla starší žena a teď je za sebou zavírala.

„Vždycky si pamatuj,“ opakovala matka, „že ať uděláš cokoli, může ti být odpuštěno.“

ČÁST PRVNÍ

JEDNA

New York City, 1910

Na svěžím zeleném trávníku klečela mladá, pokojně se usmívající matka a vedle sebe měla malého synka. Matka měla šaty rezavé barvy a kolem hlavy svatozář. Rovněž dítě mělo svatozář a stálo na špičkách tak, jak žádné skutečné dítě asi stát nedokáže. Matka levou rukou zlehka objímala synka gestem, které slibovalo jak volnost, tak ochranu. Na malém štítku na zlaceném rámu stálo *Jarní madona*.

Catherine si prohlížela tento obraz i ve chvíli, kdy se jí po boku náhle objevila teta Abigail.

„Zrovna jsem se doslechla od paní Ansonové,“ říkala jí potichu, „že do města přijede William Brandt z Kalifornie. Příští týden se zúčastní plesu u Crosbyových.“

Chvilíčku trvalo, než Catherine postřehla, že teta něco povídá. Stála tak blízko obrazu, jak jen mohla, aniž by přitahovala pozornost ostatních návštěvníků muzea. Byla naprosto pohroužená do studia barev a linií. „Omlouvám se,“ otočila se k tetě. „Neslyšela jsem tě. Kdo že má přijet?“

„William Brandt.“

Catherine se zdvořile pousmála a obrátila se zpátky k obrazu. Teta si sotva slyšitelně zklamaně povzdychla. Neteř

neustále dávala najevo nedostatek zájmu o věci, které jiná devatenáctiletá děvčata považují za důležité.

„Je dobře, že jsme se to dozvěděly takhle brzo,“ pravila teta a zapínala si plášť. „Zatelefonuji madam Rainierové, jestli by ti stihla ušít nové šaty.“

„Myslela jsem, že půjdu v těch růžových.“

„Ano, dokud jsme nevěděly, kdo tam bude,“ opáčila Abigail neústupně. „Pojdme. Na ty obrázky se můžeš podívat někdy jindy.“

Po jedenácti letech prožitých v tetině domě Catherine věděla, že nemá smysl vzdorovat. Ale následovala ji záměrně pomalu a až do posledního okamžiku se ohlížela přes rameno, aby si obraz sluncem zalitého pole vzala s sebou do sychravých únorových ulic.

Jméno Williama Brandta znali všichni z newyorské společnosti včetně Catherine a nebylo třeba k němu dodávat žádné vysvětlení. Třicetiletý dědic kalifornského železničního magnáta se ujal otcova pozoruhodného majetku a promyšlenými investicemi a obchody s nemovitostmi ho ještě rozmnožil. Mezi žádoucími mladými muži vynikal nejen pro své ohromující bohatství, ale také pro jistou novost v tom, že pocházel z místa, které navštívilo jen pramálo lidí z východu Spojených států, ze sanfranciského poloostrova, dlouhého pruhu souše táhnoucího se jižně od města a oddělujícího záliv od oceánu. Tam žil ve venkovském sídle zvaném Oakview, jež postavil jeho otec a považovalo se za jedno z nejkrásnějších na západ od Mississippi. Šušovalo se, že William utratil spoustu peněz, aby ještě vylepšil to, co už tam stálo, a zaplnil dům uměleckými díly, takže mu záviděla veškerá společenská elita z celého poloostrova. Většina starších dam přebývajících v New Yorku měla o západě USA jen velmi matné představy, protože podle jejich mínění konců veškerá slušná společnost žila na východním pobřeží,

avšak Brandtova výjimečnost je přiměla k tomu, aby své zakořeněné předsudky přehodnotily. Vždyť do Kalifornie se dalo dojet za několik dní vlakem, a on vlastnil soukromý železniční vůz, o jehož přepychu se jim mohlo jenom zdát.

A tak po celý následující týden madam Rainierová bděla téměř dvacet hodin denně, utrhovala se na asistentky a nazlobeně se probírala štůčky barevného hedvábí, aby vytvořila róby, které náhle velmi nutně potřebovaly newyorské debutantky a jejich matky.

Přešlo několik deštivých dnů a do Central Parku se nahnula spousta obyvatel města, aby si užili čerstvého vzduchu. Catherine a její kamarádka Lavinie Boscatová procházely kolem bezlistých stromů a musely opatrně ustupovat z cesty vychovatelkám, které tlačily kočárky, a dětem, jež před sebou honily dřevěné obruče. Ze spousty lidí si dvě slečny nic nedělaly, kráčely zavěšené do sebe pažemi, i když přes sto sedmdesát centimetrů vysoká Catherine téměř o hlavu převyšovala svou kamarádku. „Královna a skřítek,“ přezdíval je Laviniiin starší bratr.

„Máti je z té novinky o Williamu Brandtovi úplně vedle,“ svěřovala se tiše Lavinie. Koukla se po matce a její přítelkyni paní Van Hareové, které byly zabrané do rozmluvy a šly několik kroků před děvčaty. „Ona o tom mluví jako o promarněné příležitosti. Dokonce jsem ji slyšela, že tátovi říká: ‚Věčná škoda, že se Lavinie zrovna zasnoubila!‘“

„S tetou Abigail to není o nic lepší,“ přidala se Catherine, „ale já nemám žádný prstýnek, který by mě chránil.“ Zhluboka se nadechla a užívala si voňavého světa omytého deštěm. „Jak bys namalovala tuhle vůni?“

Lavinie, zvyklá na podobné otázky, se ochotně zhluboka nadechla. „Světle zelená a trošku šedé. Asi jako ty šaty, co nosila minulou sezonu Edith, pamatuješ?“ Stáhla si levou

rukavičku a naleštila si o plášť nový diamant na prsteníčku. „Ale ty jsi umělkyně, tak bych to nechala na tobě.“

„Já jsem úplně marná,“ namítla Catherine. „Včera jsem hodinu kreslila skicu Apollónovy busty, co ji máme na římse v knihovně. Když to viděla paní Webbová, tak pronesla: „Vida, jaký pěkný portrét tvé tety.““

„No páni.“ Lavinie se ani nepokoušela zamaskovat smích. „Co jsi jí na to řekla?“

„Poděkovala jsem, co jiného. Nepřišla jsem na žádný slušný způsob, jak bych ji vyvedla z omylu. A i kdyby ano, jen bych tím ukázala, že nemám talent.“ Catherine se na přítelkyni zazubila. „Mám přece nějakou hrdost, no ne?“

„Hrdost a dobré způsoby jsou nad čestnost,“ pravila Lavinie s hranou vážností. „Tak to na světě chodí. To je pro debutantky zákon.“

„Já myslím, že to je zákon pro všechny.“ Catherine nechtěně nakopla špičkou boty kamínek, který se odkutálel po pěšině. Ta náhoda se jí tak zalíbila, že nakopla i druhý, protože si byla jistá, že teta její počínání nemůže vidět. „Říkám si, že to tak snad musí být. Ale někdy...“ Vybavila se jí podoba rodičů. „No, nepřeješ si někdy, aby to bylo jinak?“

„Na západě to možná mají jinak,“ nadhodila Lavinie rošťácky. „Pan William Brandt je třeba příjemný, okouzlující a čestný muž a ty by ses do něho mohla bláznivě zamilovat.“ Pozvedla levou ruku a zálibně obdivovala diamant, v němž se lámalo světlo. „A já bych tě mohla jezdit navštěvovat do Kalifornie! Jedly bychom pomeranče a povalovaly se na sluníčku.“

„A bojovaly s medvědy grizzly,“ přidala se Catherine, „a hledaly zlato.“

„Nepochybují, že pan B. už ho má spoustu.“

„Nejspíš ano.“ Catherine zvedla pohled k nebi – na jasné modré báni plulo několik nadýchaných obláček, které obloze dodávaly jistou členitost. „Koukej, jak je to nebe krásné.“

„Šel jsem sám jako obláček.“ Vzpomínáš, jak jsme četly na akademii Wordswortha?“

Lavinie se zasmála. „Beru to zpátky. Nemůžeš se odstěhovat do Kalifornie. Kdo by mi ukazoval všechny krásy přírody?“

„Krásy přírody? No to mě podrž.“ Catherine se znovu zavěsila do kamarádky. „Ty se teď musíš starat hlavně o ten krásný nový prsten.“

Lavinie se rozpustila zachechtala. „To máš pravdu, kamarádko z mládí.“ Ještě jednou se zálibně podívala na diamant a znovu si natáhla rukavičku. „Ale řekni pravdu – ty se nechceš do někoho zamilovat? Můžu to jen doporučit.“

„Ale samozřejmě že ano,“ odpověděla Catherine. „Tohle zní jako úvod *Pýchy a předsudku*, nemyslíš? Do města přijede bohatý muž a naráz jsou z toho všichni paf. Neměly bychom o lásce vůbec mluvit, dokud osobně nepoznáme pana Williama Brandta.“

„Třeba tak, jako ty znáš George?“

Catherine se na rtech objevilo krátké spiklenecké posmání. George Langley byl mladý synovec Laviniiny matky, který nedávno přijel z Pittsburghu do New Yorku. Catherine pudově přitahovaly jeho vlasy barvy tmavého zlata a široký úsměv a nadchlo ji, když zjistila, že je básník – dokonce mu v časopisech několik básní vyšlo. Možná pozoruje mraky na obloze se stejným zanícením jako ona. Rozhovor obou dívek plynule přešel od lehkomyšlného klábosení k vážnějším otázkám, a tahle dynamika rozmluvy jim oběma připadala přirozená i vzrušující. „Tak nějak bych to řekla, Vinie,“ připustila. „George mám opravdu moc ráda.“

„Ts, ts,“ sykla Lavinie varovně. „Neříkej to moc nahlas. Pamatuj, že William Brandt je nechutně bohatý a ty jsi božsky krásná. To je spojení naplánované v nebi.“

„Může se přece zakoukat do jiného děvčete,“ namítla Catherine.

Lavinie zvedla obočí. „Když ty budeš ve stejné místnosti?“

DVA

Catherine právě dorostla dvanácti let, když si uvědomila, že je hezká. Napadlo ji to, když se na ni přátelé jejího strýce začali dívat jinak, se zájmem, překvapeně a jaksi provinile. Její tvář v zrcadle připomínala matčin obličej, ale zatímco Anne působila trochu hranatě a upoutávala pozornost, Catherine díky otci získala měkčí rysy. Měla tmavomodré oči a téměř černé vlasy, tedy kombinace, jaká se často nachází u děvčat z činžáků na Five Points, ale jen zřídka v městských domech na Fifth Avenue. Pleť měla téměř dokonalou, jen na úhlu čelisti ji zdobily tři malé pihy sestavené do trojúhelníku. Jí se líbily a pro sebe v nich spatřovala tichou připomínku, že dobré věci přicházejí ve trojicích: například ona a její rodiče. Když byla klidná, měla vážný výraz jako madona nebo nějaká socha, jakmile se však usmála, obličej jí ožil a pod mramorovým povrchem se rozproudila krev.

Avšak pod jejím vyváženým zevnějškem se skrýval jakýsi neklid, snad dokonce i troška nespokojenosti. Zjistila, že ji začínají unavovat muži, kteří ji zahrnovali obdivnými pohledy a předvídatelnými lichotkami. Od dospívání jí její krása rovněž komplikovala vztahy s ostatními dívkami, protože mnohé v ní nedokázaly vidět nic jiného než sokyni a její vrozenou rezervovanost si vykládaly jako pýchu, takže kromě žárlivosti nacházely další důvod, proč ji nemít rády.

Lavinie patřila k výjimkám. Byla upřímná a spontánní, zatímco Catherine se spíš projevovala jako zádumčivá a rozvážná, a navíc se od kamarádky i fyzicky zcela odlišovala. Zpočátku jejich přátelství podporovaly jak teta Abigail, tak Laviniiina matka, jež si v duchu říkala, že pokud nějakého muže přiláká živý důvtip plavovlasé Lavinie, nebude ho pokoušet vysoká a elegantní černovlasá Catherine. Z dívek

se staly důvěrné přítelkyně a cítily se ve vzájemné přítomnosti lépe než s kýmkoli jiným.

Proto Catherine přijala novinku, že se kamarádka zasnoubila, s rozporuplnými pocity. Clarence Perry a Lavinie do sebe byli po uši zamilovaní, takže nebylo možné jim to nepřát. Současně však Catherine cítila nezaměnitelnou vlnu smutku. Mezi životem svobodné ženy a životem vdané paní existoval propastný rozdíl, a i když zůstanou s Laviní navždy kamarádky, počítala s tím, že se jejich vztah brzy změní způsobem, který nedokážou předvídat ani odvrátit. Procházka parkem onoho únorového odpoledne a příjemné povídání mimo doslech jejich gardedám jí tedy přišlo vzácnější než kterékoli z dřívějších setkání.

O hodinu později, už ve velkém domě s pískovcovou fasádou na Madison Avenue, se teta objevila na schodišti, sotva měla Catherine čas odložit si klobouk a plášť.

„Jdeš pozdě,“ pokárala ji Abigail přísně. Procházky své neteře v parku neměla ráda, byť u toho byl dospělý doprovod. Mladé dámy z její generace mohly do parku pouze na projížďky v kočáře.

„Jen o pět minut, teto. Omlouvám se.“ Spěchala do hudebního salonu, jehož okna byla stejně jako ve zbytku domu opatřena těžkými závěsy, které chránily koberce před sluncem. Jen za sebou zavřela dveře, hned přikročila k závěsům a rozhrnula je. Pan Perrin, učitel hudby, vstal od klavíru, na němž rovnal partitury.

„To jste hodná, slečno Ogdenová,“ řekl, „prosím vás, pusťte sem víc světla.“

Každá lekce začínala stejně, nepovoleným rozhrnutím závěsů. V náhlém přívalu slunečních paprsků se věneček stříbrných vlasů na hlavě pana Perrina rozzářil jako svatozář, ovšem on se culil jako rarášek. Usmála se na něho, protože jejich každodenní rituál jí připadal jako tajné potřesení rukama.

„V pohřební síni přece nikdo nemůže cvičit na klavír,“ dodal spokojeně. „Začneme?“

Posadila se a přehrála několik stupnic, pak se pustila do jedné Chopinovy skladby. Neměla přirozené hudební nadání, ale hrála ráda, protože zjistila, že hra na klavír jí nabízí vzácnou příležitost dát průchod svým citům. Mohla tudíž třeba do Beethovenova opusu vložit své nejintimnější pocity, aniž by se tomu kdo podívoval.

„Zlepšujete se,“ pochválil ji pan Perrin, když dohrála. Pomohl jí prodrat se zvláště obtížným úsekem, a když ho přehrávala znovu, příkyvoval do taktu.

Nedělala si iluze, k čemu mají tyhle hodiny hry na klavír posloužit: díky nim se měla stát neodolatelnou partií pro význačného muže, čím bohatšího, tím lépe. Od dvanácti let si uvědomovala, že teta nebo bratranec Henry, který byl o deset let starší než ona, jí požehnají pouze do výjimečně vhodného svazku. (Strýc se podobných rozprav stranil.) Tohle samozřejmě platilo pro všechny dívky z její společenské vrstvy, ale Catherine pocítovala tenhle závazek daleko citelněji než většina ostatních děvčat. *Oliver Twist*, nad nímž jako dítě plakávala, pro ni byl živou připomínkou toho, jaké ji potkalo štěstí, že našla domov u tetičky a strýce. I když teta se k ní nikdy nechovala vysloveně vřele, zajistila pro Catherine během posledních jedenácti let takový život, jaký si dokáže představit jen málokterý sirotek. Výhodný sňatek, který by posunul Ogdenovy ve společenském žebříčku ještě výš, se tedy považoval za přiměřený způsob, jak jim Catherine jejich péči oplátí.

Mohlo se to jevit jako poněkud depresivní a nepříliš romantická vyhlídka, ale Catherine neztrácela naději. Lavinino zasnoubení bylo důkazem, že i v nepočetném okruhu přijatelných nápadníků je možné najít opravdovou lásku. A to také chci, říkala si Catherine rozhodně. Udělat radost své rodině, ale přitom najít štěstí i pro sebe.

Ale co když se jí obojí nepodaří?

V myšlenkách jí probleskl široký Georgeův úsměv. Měla ho opravdu moc ráda, a možná by se do něho i zamilovala, ale i když pocházel z vynikající rodiny, obávala se, že nepatří k těm, které by si teta a bratranec představovali jako jejího manžela. Z roztržitosti přeskočila jednu notu a musela hrát znovu.

Měla v sobě jakýsi rebelantský rys, který se před tetou a bratrancem naučila maskovat, ale když seděla za pianem, všechna omezení padala. Během hry v ní vyplouvaly na povrch důvěrně známé touhy a ona si je přímo a beze strachu připouštěla. Ve skutečnosti netoužila po manželství, ale po životě plném výzev a významných věcí. Hudební lekce a kreslení jí pomáhaly ukonejšit tento hlad, ale nedokázaly ho úplně potlačit.

Vzpomínala na otce, jak sedával u malířského stojanu, plně zabraný do malování, a ona toužila vést takový život jako on, aby vytvářela něco hodnotného pro sebe i pro ostatní. Ale co by mělo být to něco, a jak by to mohla najít? Často snila, jak vyjde z hlavního vchodu s taškou v ruce a odjede na daleké místo, kde by v sobě mohla objevit to, co je schopná dokázat, tedy něco víc než zdvořilou konverzaci a elegantní waltz.

Pochopitelně to byl jenom sen, který se nemohl přerodit ve skutečnost. Když však skladba v závěrečné pasáži zvolnila, ostře si uvědomovala, že bez možnosti víc vidět a víc zkusit nikdy nedojde klidu.

Zahrála závěrečný akord, který jako by na okamžik zůstal viset ve vzduchu, než se vytratil do ticha. Pan Perrin spokojeně vydechl. „Vynikající,“ pochválil ji. „Vynikající. Myslím, že jste tu skladbu opravdově procítila.“

Pak se zatvářil vyplašeně a lehce se uklonil někomu, kdo stál za jejím ramenem, a okamžitě pochopila, že do salonu vešla teta. Pan Perrin ihned spěchal k závěsům a provinile je zatáhl. Catherine pozorovala, jak z klaviatury mizí slušné svit.

TŘI

Tři dny před plesem stála Catherine před zrcadlem v tetině ložnici a madam Rainierová jí kolem nohou aranžovala sklady nové róby. Teta seděla na lůžku, na klíně chovala svého kokršpaněla Hawthorna a šimrala ho na dlouhých uších.

„Tak co myslíš?“ zeptala se.

„Krásná barva,“ odpověděla Catherine. Šaty byly ušity z modrého hedvábí, jehož odstín ležel někde mezi safírovou a břidlicovou, takže podtrhoval barvu Catherininých očí a půvabně kontrastoval s pleť. Rodina Ogdenů po všechny generace měla pískově plavé vlasy, Catherine však zdědila matčiny rysy a její živoucí barvy dokázaly i ty nejobdivovanější newyorské blondýny odkázat do ranku ilustrací na tapetách.

„Je to daleko lepší než ty růžové šaty,“ konstatovala Abigail souhlasně. „Růžovou může nosit kdekoliv holka.“

Catherine se natočila, aby mohla lépe ocenit umělecké sklady na sukni. Obvykle jevila o oblečení velmi vlažný zájem, což zřejmě její tetu hnětlo, ovšem z těchto šatů nemohla spustit oči. Takovou barvu už někde viděla, nedokázala si však vybavit, kde to bylo. Vzpomínka na ni jí unikala a vznášela se těsně mimo její dosah.

„Budete nejkrásnější slečnou plesu,“ vrkala madam Rainierová od podlahy, kde špendlila dolní lem sukně. Přestože mezi rty svírala několik špendlíků, bylo jí z hlasu zřetelně slyšet, že si tím je zcela jistá.

„Děkuji.“ Catherine posuzovala svůj obraz v zrcadle. Vysoká, elegantní postava v modré róbě jako by připomínala šperkovnici zdobenou emailem nebo noc plnou hvězd. Náhle jí to došlo – upamatovala se na svou matku, jak stála před zrcadlem v hotýlku v Gloucesteru, v rukou měla šátek

přesně téže barvy a ten si pak v rozmaru přehodila přes hlavu jako závoj. Táta se tomu pobaveně smál.

„Ty jsi nevěsta v modrém! Ba ne, princezna z *Pohádek tisíce a jedné noci!*“

Catherine tehdy tahala za třásně zdobící lem šátku a volala: „Mami, já to chci taky zkusit! Půjč mi ho!“

„Tak ukaž,“ usmála se maminka. Catherine se postavila před zrcadlo v šatičkách se skvrnou od marmelády na sukničce a matka jí ovinula šátek kolem ramenou. Spadal až na podlahu a Catherine se v něm pomalu procházela po místnosti s hlavou vzhůru jako malá císařovna.

„Přesně jako tvoje máma,“ poznamenal otec. „Modrá, to je i tvoje barva.“

Během oněch osmi let, která strávila s rodiči v Gloucesteru, vedla velmi odlišný život. Jejich byt nedaleko mořského břehu měl maličkou kuchyňku a velký pokoj se stolem a židlemi, kde stál také otcův malířský stojan a rodiče tam měli postel. Catherine spávala v malém podkrovním pokojíku s vikýřem, který se podobal spíš přístěnku, ale vedlo z něho okno a našlo se tam právě dost místa pro postel a prádelník. Otec dostal svolení od majitelky paní Groatové, že v tomto pokojíku může pomalovat stěny, a tak měla Catherine všude kolem sebe žluté aksamitníky, růže, lilie, pomněnky, tulipány a jiné květy všemožných barev. „Proč by nemohly všechny kvést ve stejnou dobu, no ne?“ řekl otec a doprostřed sedmikrásky udělal puntík žlutou barvou.

Tu zahradu na stěnách milovala. S rozkoší přejížděla prsty po malbách a obtahovala vrstvy barev, z nichž se skládaly jednotlivé květy. Když ráno svítilo slunce, mohla dokonce vidět i jednotlivé tahy štětcem, a tak lehávala v posteli, v prstech držela imaginární štětec a hrála si, že květy sama maluje.

Skoro každý den se s rodiči vypravila na procházku po pláži. Chodili pomalu; otec trochu kulhal po úrazu z dětství,

ale říkal jí, že to vlastně bylo požehnání, protože mu to brání spěchat, takže chodí právě tak rychle, aby si všímal věcí, které může malovat. Matka, skoro stejně vysoká jako její manžel, chodívala vždycky zavěšená do jeho paže. Často si něco potichu povídali o věcech, které Catherine přes hukot vln neslyšela a ani slyšet nepotřebovala. Věděla, že ji oba milují, a byla šťastná, že jim může dopřát soukromé chvílky. Víc ji bavilo běhat po písku, dělat přemety stranou čili hvězdy, honit ptáky a olizovat ze rtů slanou chuť po tříšti mořské vody.

Otec něco málo vydělával prodejem obrázků z mořského pobřeží a ze zahrad. Matka pro něho byla asistentkou i zastánkyní, a pomáhala paní Groatové s úklidem a pečením, aby měli slevu na nájemném. Občas ji otec portrétoval a Catherine pokaždé žasla, jak je maminka krásná, když si vezme nejlepší halenku nebo ten modrý šátek. Vždycky pozorovala, jak se matčino čelo, líce, nos a rty pomalu zobrazují na otcově plátně. Připadalo jí, že to trvá nekonečné hodiny.

„Jak můžeš tak dlouho sedět?“ zeptala se jí jednou.

„Přemýšlím nad svým životem,“ odpověděla jí matka. „Myslím na lidi, které mám ráda. Vzpomínám na krásné věci, které jsem viděla.“

„A je hodně takových krásných věcí?“

„To by ses divila, jak moc, když máš možnost o nich uvažovat.“

O zbytku rodiny věděla Catherine velmi málo. Už si pamatovala, že táta se narodil v New Yorku ve velikém domě a jeho otec a starší bratr byli něco, čemu se říká „právník“.

„Proč nebydlíme v New Yorku?“ zeptala se jednou, když táta seděl u malířského stojanu.

„Potkal jsem tvou maminku. A zjistil jsem, že můžu být umělec, jak jsem vždycky chtěl.“ Viděl dcerku, jak sedí na židli a ve tváři má vážný zájem. Naklonil se k ní a políbil na čelo. „Kdybych chtěl vědět, jak vypadala maminka, když byla malá, stačí se podívat na tebe.“ Posadil se zpátky ke stojanu a chopil se znovu štětce a zarecitoval: „Ty sám jsi

zrcadlem své matky, jež v tvé tváři nachází líbezný květen svých mladých let.“

„To mi nedává žádný smysl, tati.“

„Kdybys byla Shakespeare, asi by ti to smysl dávalo,“ usmál se. „Znamená to, že jsi něco jako maminičino zrcadlo. Vypadáš zrovna jako ona.“

„Proč nikdy nejezdíme za tvou rodinou?“

„Oni nechtěli, abych si vzal maminku a stal se malířem.“

„Proč ne?“

Chvilku mlčel. „Umění si necení každý,“ řekl nakonec. „Někteří lidé mají radši peníze. Raději mají velký dům a pěkné šaty, aby mohli dělat dojem na ostatní lidi.“

„A v těch velkých domech žádné obrazy nepotřebují?“

Zasmál se. „Ty jsi mnohem chytřejší než oni.“ Čekala a otec mezitím přidal na plátno několik tahů štětcem. „Musel jsem si vybrat mezi jejich způsobem života nebo svým způsobem života, Cathy. Nemohl jsem mít obojí.“

Catherine byla zticha. Svět, ve kterém pro někoho zbytek rodiny představuje bariéru bránící mu ve štěstí, si nedokázala představit. Její otec si všiml, jak se tváří, odložil štětec a otočil se k ní.

„Víš, Cathy,“ promluvil tiše, „někdy ti dá život na vybranou mezi dvěma možnostmi. A do toho výběru se pletou všechny různé části tvého já, dobré i špatné. Musíš zvolit, jestli se rozhodneš pro to, co je v tobě nejlepší, nebo pro to nejhorší.“

Dívala se na něho s vážným výrazem, jako pokaždé, když ji něco zmátlo. Usmál se a ještě jednou ji políbil.

„Možná je to jako s tím Shakespearem,“ řekl a obrátil se zpátky k plátnu. „Pochopíš, až budeš starší.“

Nazítří se na to zkusila přeptat matky. „Proč tátova rodina nechtěla, aby si tě vzal?“

Byly v přízemí v kuchyni paní Groatové a Anne zadělávala na chleba. Catherine seděla na židli, pozorovala maminku

a těšilo ji teplo té místnosti s velkým sporákem, červenými závěsy z hustě tkané bavlněné látky a s mourovatou kočkou vospávající v koutě.

Maminka mísila těsto a převracela je sem a tam. „Nelíbilo se jim, jak jsme se s tvým tátou poznali,“ odpověděla zvolna.

„Jak to myslíš?“

Anne se napřímila, protáhla se v zádech a vzdychla. Zamyšleně se podívala po Catherine. „Myslím, že bys měla vědět přece jen víc, než ti pověděl táta.“ Kolem probzučela moucha a Anne se po ní ohnala. „Stávala jsem tátovi jako modelka. Často mě maloval.“

„On tě přece maluje pořád.“

„Ne, takhle ne.“ Podívala se na dcerku, jedny jasně modré oči se zahleděly do druhých, docela stejných, jen Catherine je trochu kulila zvědavostí. „Tedy vlastně ano, právě tak, jako teď,“ řekla. „Ale podle tátovy rodiny neměl vůbec malovat. Měl jít studovat práva a chodit na plesy a dvořit se děvčatům ze stejné společenské vrstvy.“

„A ty nejsi z takové vrstvy?“

Matka se zasmála. „Kdepak.“

„Takže oni už ho nechtějí vidět?“

„Musel si vybrat mezi nimi a mnou.“

„A vybral si tebe.“ Catherine se cítila na svou maminku pyšná.

„Ano.“ Anne hleděla z okna na šedivou oblohu. Na okamžik se zdálo, že je duchem úplně jinde.

„A ty nejsi ráda, že to udělal?“

„Ale jistěže ano, hlupáčku.“ Anne se otočila k dceři a pohladila ji po tváři. „Ale víš, kdybychom žili v dokonalém světě, tak by se nikdo nemusel takhle rozhodovat.“ Natočila si na prst mašli, kterou měla Catherine ve vlasech. „Ty pentle se ti pořád rozvazují.“

„Mně se to tak líbí,“ namítla Catherine.

Matce se při pousmání ukázaly vějířky vrásek u koutků očí, ale potom zvažněla. „Může přijít doba, kdy táta bude

svou rodinu potřebovat,“ řekla a pustila mašli z prstů. „On to zatím nevidí, ale já ano.“

„Ale oni ho přece nechtějí.“

Anne se obrátila zpátky k těstu a začala ho hníst. „Tak to není,“ řekla klidně. „Oni nechtějí mě.“

ČTYŘI

Opoledne před plesem, když si Catherine četla *Zimní pohádku*, se otevřely dveře do knihovny. Dovnitř s funěním vřepkal starý Hawthorne a za ním vešel její bratranec Henry.

„Catherine,“ oslovil ji mile, „myslel jsem, že si před dnešním večerem chvíli odpočineš.“

„U ničeho si neodpočinu líp než u čtení,“ odpověděla.

Hawthorne se stočil do klubíčka před krbem a Henry složil svou statnou postavu do lenošky. Bylo mu devětadvacet, měl plavé vlasy, široké čelo a choval se čiperně, zdvořile a pozorně. Když Catherine přišla do New Yorku, zrovna začal chodit na Princeton a měl s ní pramálo společného. Teprve od jejich dvanácti let si jí začal všimát, dával se s ní do řeči a pobízel ji, ať se učí hrát na klavír. V té době mu byla za jeho pozornost vděčná, ačkoli spolu neměli nic společného vyjma rodinné příbuznosti. Nedávno se oženil s Ethel Millsovou, dcerou jednoho z otcových partnerů v právnické firmě. Poněkud tělnatá brunetka s dokonalým nosem dávala vůči Catherine najevo citelný chlad. Žili s Henrym dočasně v domě na Madison Avenue, protože jejich dům se zrovna renovoval.

„Copak to čteš? Zase Shakespeara?“

„*Zimní pohádku*,“ odpověděla. „Ještě nikdy jsem ji nečetla.“

„Ale tohle není naše knížka, nebo ano?“ poznamenal a napřáhl k ní ruku. Sám mnoho nečetl, ale měl velkou úctu k rodinnému majetku a rychle poznal, co do něho nepatří. „Dovolíš?“

Krátce zaváhala, ale pak mu knihu podala. Studoval vazbu, jako by obdivoval zlatotisk na deskách, a věnoval tomu nepatrně delší chvíli, jako by zkoumal, jestli je to opravdu zlato, a potom teprve knížku otevřel. Poněkud hranatými prsty prolístoval sem a tam několik prvních stránek a pak sebou překvapeně trhl, až udělal na papíru záhyb. Čekala.

Zvedl hlavu. „Od George. Od George Langleye?“

„Ano.“

Zamračil se na věnování napsané černým inkoustem na titulní stránce. „Pročpak ti to dal?“

„Protože jsme to ani jeden nečetli. Jednu přinesl pro sebe a jednu pro mě.“

„Tys do jeho výtisku také něco napsala?“

„Ne.“ A i kdyby, tak co? říkala si v duchu.

Trochu se v lenošce napřímil, upřel na ni pohled a knihu nechal otevřenou ležet na stehnech. Bylo jí protivné, že jí takhle knížku vzal a chtěla o ni požádat, ale neudělala to. Nastalo ticho, které rušil jen tikot hodin a mlaskavé zvuky, jak si Hawthorne vykusoval něco zpod nohy.

„Nemyslím si, že by George byl známost, kterou bys měla podporovat,“ prohlásil Henry nakonec.

„Proč ne?“

„Můžeš si vybrat z lepších. Je příjemný, zdvořilý, to mu nemohu upřít, ale nemá tak dobrou hlavu, aby mu to zaručilo úspěch. Pokusil se o kariéru právníka, ale neuspěl.“

„Právo není všechno.“

Henry se shovívavě usmál. „Já vím, že každé děvče sní o známosti s básníkem, který by mu povídal krásné věci. Ale sonety na zaplacení účtů nestačí.“

„George ale není žádný chudák,“ namítla. „Přece nežije na ulici.“

„To ne, ale mohla bys zjistit, že máš žít ve všedním bytě s vybledlými tapetami. A to by bylo velice odlišné od života, jaký znáš.“

Ale ničím by se to nelišilo od života, jaký jsem znávala dřív, pomyslela si. Přestože držela jazyk za zuby, musel tuto námitku vyčíst z jejího pohledu, protože náhle zbystril a ostražitě ji pozoroval. Ráda by věděla, co by bratranec asi říkal, kdyby mu bez příkras vyličila své dětství v podkroví s vikýřem, jak si ho v paměti pravidelně vybavovala, aby o ty vzpomínky nepřišla. Ve chvíli ticha Hawthorne zafuněl a kýchl.

Pak se Henry usmál a knihu jí vrátil. „Já ti přece nezakazuji s Georgem mluvit,“ řekl. „Jen tě žádám, abys nezapomínala na zdravý rozum.“

„To mám také v úmyslu.“

Souhlasně přikývl. Na okamžik si ho představila u soudu, jak vždycky ví, co má říct a jak se vyjádřit s maximálním důrazem. „A chci, aby sis byla vědoma, že jsou i jiní muži, kteří ti ve svém postavení mohou nabídnout víc příležitostí, než jsi kdy měla. Víc příležitostí poznat svět, setkávat se s fascinujícími lidmi, kteří to někam dotáhli. Myslím, že po něčem takovém jsi vždycky toužila, ne?“ Překvapilo ji, že o ní tohle věděl. Přes všechnu přátelskost v sobě Henry měl i cosi vychytralého.

„Budu myslet na to, cos mi řekl,“ slíbila. Věděla, že tímhle vyjádřením rozhovor ukončí; navíc mu nic neslíbila, ale ani nelhala.

„Dobře,“ přikývl spokojeně. „Ethel i já se těšíme, až tě dnes večer uvidíme. Jsem si jistý, že si vezmeš ty krásné nové šaty, které ti máti koupila.“

Poslední čtyři slova byla nadbytečná, ale věděla, proč je řekl. Znamenala připomínku toho, že jim něco dluží, a také očekávání, že se podle toho bude chovat.

Do dluhů upadly měsíc poté, co Catherine umřel otec. V zimě začal kašlat, a přestože ho Anne nutila, aby odpočíval v posteli, nenechal si vymluvit každodenní procházky po pláži, přestože se při nich choulil ve starém kabátě. Anne se v obličejí objevily ustarané vrásky. Catherine věřila tátovi, když říkal, že ten kašel nic není, přestože ji v noci otcovo kašláni za stěnou probouzelo.

Když konečně zavolali doktora, poslouchal na hrudníku Arthurův dech a potom se zatvářil vážně. „Mohla by vaše dcera někam na pár minut odejít?“ požádal Anne.

„Catherine,“ řekla jí tehdy matka, „jdi dolů za paní Groatovou.“

Odešla tedy do velké kuchyně, pohrála si s mourovatou kočkou a probírala se odstřížky látek, které paní domácí schraňovala na šití příkrývek. „Mohly bychom jednu udělat spolu,“ nabídla jí paní Groatová, která se k ní ten den chovala ještě laskavěji než jindy. Když slyšely, že lékař odchází, Catherine vstala, že se vrátí nahoru do poschodí, ale paní Groatová ji zastavila.

„Nechej maminku chvíli odpočinout, dítě,“ řekla. „Počkej, našla jsem ještě nějaké odstřížky.“

Když Anne konečně sešla dolů, měla zarudlé oči a paní Groatová jí podala hrneček čaje. „Budeme doufat, že to dobře dopadne,“ řekla a poplácala Anne po ruce.

Ale nedopadlo to dobře a o dva týdny později Arthur zemřel. Nechal po sobě zdrcenou ženu a dceru, pár obrazů a přání, aby jeho rodině v New Yorku nedávaly vědět, že umřel.

Zaplacení nákladů na pohřeb odčerpalo většinu z nevelkých úspor, které jim zbývaly. Anne prodala všechny obrázky, které chtěl někdo koupit. Hodiny trávila v kuchyni v přízemí a vařila pro paní Groatovou, jak jen mohla. Dům však patřil synovi paní Groatové, a zatímco jeho matka by je nechala pracovat, aby si vydělaly na živobytí, syn nejevil nejmenší ochotu k nějaké charitě. A tak Anne nezbylo

nic jiného, než aby si sehnala práci v Bostonu jako služebná ubytovaná v domě zaměstnavatelů a aby napsala dopis, ohledně kterého doufala, že ho nebude muset nikdy psát.

Pět týdnů po Arthurově smrti přijeli do Gloucesteru teta Abigail a strýc Oliver. Catherine je ještě nikdy neviděla a už předem je neměla ráda. Anne večer před jejich příjezdem držela plačící dcerku na klíně a pokoušela se ji co možná uklidnit.

„Nebude to napořád, slibuji,“ utěšovala ji. „Do nového místa tě s sebou vzít nemůžu. Teta a strýc jsou moc hodní, že si tě vezmou k sobě. A jakmile si to budu moct dovolit, najdu místo pro nás obě a hned pro tebe pošlu.“

„Ale oni tě nemají rádi,“ namítla Catherine.

Anne otřela dcerce slzy z tváří. „Oni mě dobře neznají,“ řekla pomalu. „Myslím, že kdyby mě znali, mohli by mě mít rádi.“ Políbila Catherine do vlasů, pak sáhla do kapsy a vytáhla černý růženec. „Tumáš,“ řekla a vtiskla ho dcerce do dlaně. „Teď je tvůj. Až se budeš cítit hodně sama, tak ho vezmi do ruky a drž ho v ní.“

Catherine si prohlížela kuličky růžence a na chvílku ji to odvedlo od žalu. Ten zvláštní předmět ji odjakživa fascinoval. Při vzácných příležitostech, kdy navštívili mši, viděla ženy, jak drží růženec v rukou, mezi prsty přebírají jeden korálek po druhém a tiše přitom pohybují rty, jako by se nacházely v nějakém soukromém světě. „Ten je určený k modlení,“ řekla jí Anne, ale nikdy jí nevysvětlila, jak to přesně je, a Catherine také matku nikdy neviděla, že by se modlila růženec. Kuličky však byly pevné a jejich dotek uklidňoval, jako by modlitbou bylo už to, že je drží v prstech.

„Ale ty už ho nebudeš mít,“ uvědomila si.

„Budu vědět, že ho máš ty,“ odpověděla matka, „a proto budu šťastná.“ Pozorovala Catherine, jak v prstech přebírá kuličky. „Ale je to naše tajemství, Cathy. Nedovol, aby ho teta nebo strýc viděli.“

Teta Abigail měla světlehnědé vlasy, výrazný nos a krásné šaty. Strýc Oliver měl vlasy pískově plavé, stejně jako její otec, ale byl podsaditý, zatímco táta byl hubený jako hrábě. Catherine se dosud nikdy nesešla s bohatými lidmi. Rodiče se přátelili s takovými, jako třeba Charlie a Daisy, což byli také umělci, po pláži chodili v písku bosí a někdy i doma. Catherine pochybovala, že tetu vůbec někdy chodí bosá, snad ani v koupelně ne.

Jednali stručně a věcně a Catherine ještě nikdy neviděla maminku tak zkrotlou. „Musíš mi něco slíbit,“ šeptala jí Anne, když ji objímala ve dveřích. „Slib mi, že se budeš snažit, aby tě měli rádi.“

„Slibuji,“ řekla Catherine. Držela se matky tak pevně, že strýc musel zakašlat.

„Tak půjdeme, slečinko,“ řekl trapně. „Ať nezmeškáme vlak.“

Teta ji nakonec vzala za ruku a jemně, avšak pevně ji odlepila z matčina krku.

Catherine se dívala na maminku, dokud drožka nezahnula za roh. Elegantní tmavá postava, jež byla středobodem jejího života, se zmenšovala a zmenšovala a Catherine měla pohled rozmazaný slzami, až už maminka vypadala jako skvrnka akvarelové barvy na plátně.

Dům na Madison Avenue se nepodobal ničemu, co Catherine do té doby viděla. Měl celkem čtyři podlaží, v oknech tabule barevného skla, vlastní knihovnu a služebné v černých šatech a bílých zástěrách, které se bezhlučně pohybovaly po kobercích kryjících podlahy. Dostala pokoj s velikou postelí z ořechového dřeva a se stěnami polepenými tapetami s ošklivými neurčitými květinami na kaštanovém pozadí. Tyhle stěny ostře kontrastovaly s barevnou zahradou, jakou jí táta namaloval ve starém pokojíku. Nedokázala snést pomyslení, že syn paní Groatové to všechno nechal

přemalovat, a tak raději předstírala víru, že tátovy květiny tam zůstanou navždycky.

Než se stačila vzpamatovat, vzali jí bavlněné šaty, které jí ušila maminka, a místo nich dostala jiné, tuhé a těžké. Najali jí vychovatelku, přísně se tvářící ženu, které se říkalo slečna Fosterová a Catherine ji pudově nesnášela. Setkávala se s přáteli tety a strýce, kteří se s ní vítali se zábleskem soucitu v očích a pak zvedali obočí, kdykoli řekla nebo udělala něco nevhodného. Přestože se snažila vyhovět, nevěděla například, že nemá chodit po domě v punčochách nebo nechávat stužky ve vlasech schválně rozvázané. Jedním ze světlých bodů bylo, že si směla hrát s tetiným kokršpanělem Hawthornem. Většinou si však užívala jenom večery, když byla ve svém pokoji sama a mohla vyhlížet z okna (nechávala závěsy rozhrnuté, což služebná Orla ochotně před ostatními tajila), aby viděla na pouliční lampy, které působily jako uklidňující majáky ve tmě. Říkala si, jak dlouho asi bude trvat, než ji přijde maminka vyzvednout, a doufala, že to bude brzy.

Avšak pokaždé, když se na to zeptala, se její teta zatvářila odmítavě. „Nemáme od tvé matky žádné zprávy,“ říkávala tónem, který vylučoval další otázky.

Nakonec Catherine požádala o papír a obálku a sama jí napsala dopis, který převážně tvořila kresba výhledu na ulici z jejího okna. Dopis dala tetě, aby ho nechala poslat, a začala počítat dny, kdy přijde odpověď.

Ale když se po týdnu vrátily se slečnou Fosterovou z parku, našla na příborníku svůj dopis neotevřený. Na obálku někdo napsal „Adresát neznámý“.

„Co to znamená?“ zeptala se slečny Fosterové.

„To, že tvá matka už na té adrese nebydlí.“

„Ale kde bydlí?“

„Jak bych to mohla vědět, Catherine?“ Slečna Fosterová jí pozorovala ledovým pohledem. „A stůj rovně.“

O hodinu později Catherine zastihla tetu v obývacím pokoji sedět u vyšívání. Beze slova jí podala dopis.

„Napřed slušně pozdrav, Catherine,“ napomenula ji teta. „Nemůžeš mi něco jen tak hodit na klín.“

„Dobré odpoledne, tetičko,“ řekla Catherine. „Tohle je dopis, který jsem posílala mamince.“

Abigail odložila výšivku. Vzala obálku do ruky, chvíli se na ni dívala a pak pohlédla na neteř. V očích se jí objevila nezvyklá mírnost a náznak lítosti.

„Musí mít přece novou adresu,“ naléhala Catherine. „Kde teď bydlí?“

Teta dopis položila na stůl. „Já nevím,“ řekla potichu. „Dopisy, které jsem jí psala já, se mi také vrátily nedoručené.“

O tři týdny později, za rozzářeného, horkého dne, kdy Catherine zatoužila po výletu na pláž, zaklepala Orla na dveře a vyřídila slečně Fosterové, že se žádá Catherinina přítomnost v knihovně. Catherine potěšilo, že se může vyhnout hodině krasopisu, urovnala si šaty a spěchala ze schodů do knihovny.

Našla tam nejen tetu, ale i strýce, který stál vedle manželky usazené ve vyřezávaném ořechovém křesle. Abigail držela sepnuté ruce na klíně a pevně je svírala.

„Catherine,“ řekla, „právě jsme dostali dopis od tvé matky. Napsala v něm, že nás žádá, abys zůstala u nás.“

Radost, která zrovna začínala v Catherine klíčit, naráz odumřela. „Na jak dlouho?“

Teta se strýcem se po sobě podívali a z jejich pohledů Catherine vyčetla odpověď, kterou nechtěli vyslovit. „Navždycky?“ ujistila se. Teta toporně přikývla. „Ale proč?“

Následovala další odmlka. „Můžeme ti dát víc, než by mohla ona,“ vysvětlila Abigail nakonec. „Tady můžeš mít život, jaký bys s ní mít nemohla.“

„Ale s ní můžu mít věci, které nemůžu mít tady,“ opáčila Catherine. Ta slova z ní vyletěla nevědomky a nedokázala je zarazit, stejně jako slzy v očích. Teta se zatvářila nazlobeně,

ale strýc Oliver k ní přistoupil a opatrně, jemně jí položil ruku na hlavu.

„Pro žádnou matku není takové rozhodnutí snadné,“ řekl. „Musíme věřit, že k tomu má vážné důvody.“

Jeho laskavost vedla k tomu, že se Catherine hlasitě rozvlykala. Třásla se po celém těle a ani se nesnažila pláč tlumit.

„Můžeš jí napsat,“ navrhl Oliver bezmocně. Vtiskl jí do ruky kapesník, ale nepoužila ho, jen ho svírala v ruce a usedavě plakala.

„Není tady zpáteční adresa, Olivere,“ ozvala se teta a znělo to poněkud káravě.

O dva dny později šla Catherine nahoru po schodech a zaslechla tetu, jak si v knihovně povídá se svou nejlepší přítelkyní paní Hadleyovou. „Takže máte vaši neteř svěřenou natrvalo, jak jsem slyšela,“ řekla paní Hadleyová.

„Ano,“ přitakala Abigail. Catherine zůstala stát na schodišti tak, aby na ni nebylo vidět skrz pootevřené dveře, a zatajila dech. „Přišel jenom krátký dopis, kde se toho moc nevysvětlovalo. Jen že nechává Catherine nám.“

„Je zvláštní, že tam nenapsala žádný důvod,“ mínila paní Hadleyová. „Ale Irčani asi dělají věci jinak, ne?“ Zacinkal šálek odkládaný na talířek. „Třeba ta ženská umírá.“

Catherine upírala pohled na lištu rámuující zárubeň a v uších jí hlasitě bušila tepající krev.

„To je docela možné,“ přitakala teta. „Také mě to napadlo ze všeho nejdřív.“

„Zmiňovala jsi, že to byla umělkyně, že?“ Paní Hadleyová to slovo vyřkla tak, jako by nebyla zvyklá je příliš používat. „Třeba chce mít svobodu, aby se už o to dítě nemusela starat.“

„Ne, to bych neřekla,“ namítla Abigail zvolna. „Já jsem ji tedy vůbec neznala, že ano. Ale myslím, že je mnohem pravděpodobnější, že umírá.“

Celý následující týden se táhl jako noční můra. Catherine upadla do otupělosti, mlčela, skoro se nehýbala. Sotva reagovala, když se na ni někdo pokoušel promluvit. „Ty jsi tak nevděčná,“ plísnila ji slečna Fosterová. „Žiješ tady, v tomhle krásném domě, ale také jsi mohla skončit v sirotčinci, tak jako já. A stejně jako kdyby to s tebou ani nehnulo.“

Slečna Fosterová se pletla: Catherine byla pohnutá, ale takovými věcmi, o jakých se nehodlala se svou guvernankou bavit. Když ji přešla první vlna zármutku, začala si všímat věcí, které dosud nevnímala. Překvapil ji vzorec stínů vrhaných listům na chodník, který připomínal pohyblivou krajku, nebo seděla a pozorovala hodiny, jak odtikávají odpoledne. Následujícího dne si všimla, že pára z čajové konvice se kroutí vzhůru jako živá a krásně se proplétá. Tátinek by k tomu něco řekl, pomyslela si, ale protože se slečnou Fosterovou nebylo možné se o podobných věcech bavit, nechávala je skryté ve svém nitru. V noci drživala v ruce růženec, tiskla si ho k tváři a plakala do něho.

Ubíhaly týdny a listí v parku změnilo barvu na jasně červenou a oranžovou. Jednoho dne, když pozorovala pohřební průvod procházející ulicí, se zeptala tety, kde je její matka pochovaná. Abigail se vytáhla do ještě větší výšky, o čemž už Catherine zjistila, že je to způsob, jímž zvládá nepříjemné pocity.

„Nedostali jsme žádné nové zprávy,“ odpověděla. Pak tiše, ale pevně dodala: „Zapomeň na minulost, Catherine. Už o tom nikdy nebudeme mluvit. Teď žiješ jiný život.“

Té noci Catherine ležela v posteli, svírala růženec a nutila se vybavit si mamčinu tvář. Když zavřela oči a soustředila se, tak se jí to dařilo. Dokázala si v mysli pevně udržet její podobu, černé vlasy, smích, lásku v jejích modrých očích. Teta jí říkala, ať zapomene, ale ona nechtěla.

Z paměti se jí vynořila jedna vzpomínka: maminka seděla modelem tátovi, který ji portrétoval, a přitom jí říkala, že té doby využívá ke vzpomínkám na všechny lidi, které

milovala. Tohle já dovedu také, říkala si Catherine. Nejdřív se jí pochopitelně vybavili táta s maminkou, a pak si vzpomněla na paní Groatovou, Charlieho a Daisy a další přátele, kteří s nimi chodili do parku na volně přístupné koncerty. V mysli se jí vynořil obrázek zmrzlináře, který na ni vždycky mával, a toho starého pána, který sedával se svým jezevčíkem v Gloucesteru na lavičce. Když se k nim Catherine blížila, začal se pejsek celý vrtět a stařík vždycky říkal: „No tohle, na tebe se vždycky směje celým tělem, podívej na to.“ Bylo příjemné myslet na všechny ty lidi, přestože už je v životě neuvidí.

Procházela svůj seznam každý večer a postupně k němu začala přidávat i lidi, které poznala už v New Yorku. Třeba pihovatou a věčně rozesmátou sloužící Orлу, a stařenku, která chodila do parku krmit holuby a laskavě na ně mluvila; Catherine by si s ní ráda popovídala, ale slečna Fosterová ji pokaždé odtáhla dřív, než to stihla. Také mezi ně přidala svého strýce, jehož vídala zřídka, ale vždycky ji laskavě zdravil. Slečna Fosterová do seznamu nikdy patřit nemohla. Její teta také ne, a i když kvůli tomu Catherine cítila mírné výčitky, rozhodla se, že v téhle noční přehlídce, o které nikdo jiný neví, musí být sama k sobě zcela upřímná.

Po několika takových nočních vzpomínáních se součástí obřadu stal i růženec. Myšlenka tohoto spojení jí přišla tak silná, jako by právě objevila tajemství ohně. Ke každé kuličce si přiřadila jednu tvář, a i když nevzpomínala na tolik lidí, kolik korálků měl růženec, byla si jistá, že jej používá správně. Brzy zjistila, že odpočítává kuličky nejen podle lidí, ale všech věcí, které má ráda, ať už šlo o něco velkého, nebo o maličkosti. Začínala v duchu probírat uplynulý den a připomínat si všechno, co jí udělalo radost: vůně vzduchu po dešti, žluté růže na stole v knihovně, smích služebných, který někdy doletěl schodištěm až k ní, nebo to, jak Hawthorne zvedal tlapku, aby upoutal její pozornost. Když s tím začínala, využívala tři dílky růžence, což jí připadalo

jako významné vítězství. Později si umínila, že bude myslet na víc a víc věcí, a některé dny byla schopna vzpomínkami zaplnit celý růženec. Někdy usnula s kuličkami mezi prsty, jako by ji drobné černé korálky jemně vyprovodily do spánku.

Jak ubíhal rok za rokem, pevně se tohoto zvyku držela, a díky tomu zůstávala nohama pevně na zemi. Newyorská společnost ji přijala jako sirotka; naučila se chovat podle jejích pravidel tak dokonale, že za čas si jen několik z jejích známých vzpomínalo, že kdysi vyrůstala někde jinde. Ale růženec chápala jako tajné pojítko se ztracenou matkou, prubířský kámen, který jí připomínal, kdo doopravdy je a co skutečně miluje. Ve světě naškrobených šatů, opatrné konverzace a nedostatku prostoru pro lidské chyby se díky kuličkám růžence vždycky cítila živá.

PĚT

Večer před plesem pocítovala Catherine něco víc než obvyklé vzrušení. Do rezidence Crosbyových na Fifth Avenue, jež si nezahladala s palácem, proudily davy hostů, muži v dokonalých večerních oblecích s dámami v hedvábí, ověšenými jiskřivými drahokamy, ale všichni vnímali až hmatatelné očekávání, kdy se objeví sám velký muž. Když George Langley spatřil Catherine v úchvatných modrých šatech, usmál se na ni přes celé foyer plné lidí a neskrýval obdiv. Jeho reakce ji potěšila, nicméně stále cítila tlak očekávání, kvůli němuž prožívala tento večer méně příjemně než jiné podobné události. Povídala si s Lavinií a přitom zahlédla Henryho, jak si ji prohlíží a šeptá něco matce, která neprodleně došla ke Catherine a urovnala jí náhrdelník.

Když se konečně dostavil William Brandt, musela připustit, že je atraktivnější, než očekávala. Byl jen nepatrně vyšší než ona a ramena měl právě tak široká, že díky nim ihned působil dojmem solidního člověka, muže, který by i beze vší slávy nezůstal na společenské události bez povšimnutí. Tmavé vlasy se mu ve světle leskly jako hedvábí, také oči měl skoro černé, hranatou tvář hladce oholenou a uprostřed silné brady nepatrný důlek. Kolem něho se vzrušeně hemžili plesoví hosté, ale v dokonale padnoucím obleku z něho vyzařoval klid a sebekázeň člověka, který se sám rozhoduje, kdy a kam upře svou pozornost.

Catherine zanedlouho zjistila, že ji upírá právě na ni. Když mu paní Crosbyová představovala rodinu Ogdеноvých, s každým z nich se zdvořile přivítal, ale pohled mu stále sklouzával ke Catherine, jako by se od ní nemohl odtrhnout. Při krátkých zdvořilostních rozhovorech si všímala, jak teta i bratranec bedlivě sledují Williamovy reakce – to ji vedlo k poněkud perverznímu rozhodnutí, že hostovi nebude lichotit. Georgeův obdivný úsměv v ní také zažehl rebelantskou jiskru, takže když William poznamenal, že panuje pěkné počasí a přitom upřeně koukal na Catherine, jen se na něho zdvořile usmála a řekla: „Ano, to jistě,“ a odvrátila pohled kamsi do davu.

Jenže při večeři ho posadili vedle ní. Po pravé straně měla doktora Winthropa, ale sotva s ní prohodil několik zdvořilých slov, začala se ho na cosi vyptávat dáma, která seděla naproti němu. V následující pauze se Catherine otočila na Williama. Díval se na ni, a dobře věděla, že v tom pokračuje už nějakou dobu.

„Jak se vám líbí tahle návštěva, pane Brandte?“

„Velice si to užívám, slečno Ogdеноvá,“ odpověděl. „Pokaždé, když přijedu na východ, se mi tu moc líbí. Ale dnešní večer ze všeho nejvíc.“

Pak se odmlčeli, protože se podávala večeře. Zvedla hlavu od talíře a zjistila, že ji pořád pozoruje, a na rozdíl od většiny